

Oponentský posudek disertační práce

Oponent

Doc. MUDr. Lenka Roubalíková, Ph.D.

Masarykova univerzita v Brně, Lékařská fakulta, Stomatologická klinika

Identifikační údaje a rozbor práce

Název práce

Vnitřní resorpce u chronických zánětů zubní dřeň

Autor

MUDr. Jan Netolický, Univerzita Karlova v Praze, Lékařská fakulta v Plzni, Stomatologická klinika

Počet stran: 79

Počet obrázků: 21

Počet grafů: 16

Počet literárních odkazů: 111

Předkládaná práce se člení na kapitoly Úvod, Cíl práce, Použité zkratky, Teoretická část, Klinická část, Experimentální část, Souhrn, Literatura. Práci doplňuje seznam autorových publikací vztahujících se k tématu a poděkování.

V úvodu práce autor charakterizuje chronický zánět postihující zubní dřeň. Cílem klinické práce bylo v retrospektivní studii sledovat zuby s vnitřním granulomem a aplikovat v současné době možnou terapii. Cílem experimentální části bylo statisticky zhodnotit optimální možnosti zaplnění kořenového kanálku poškozeného resorpcí a na základě zjištěných výsledků doporučit pro praxi nejvhodnější způsob ošetření. V teoretické části autor přehledně podává informaci o současném stavu problematiky, rozebírá jednotlivé typy resorpcí, jejich etiologii a patogenezu. U některých uvádí i terapeutické možnosti. Charakterizuje buňky resorbující tvrdé tkáně a popisuje regulaci osteoklastické a osteoblastické aktivity. Podrobněji se věnuje etiologii a patogeneze vnitřní zánětlivé resorpce, jejímu histologickému obrazu, epidemiologii, klinickým projevům, rentgenové a diferenciální diagnostice i zásadám terapie.

V klinické části předkládá výsledky klinického sledování 25 případů s vnitřním granulomem v časovém rozmezí 20 let. Ukazuje výskyt onemocnění podle postižených zubů, věku i pohlaví. Tento rozbor doplňují i histologické preparáty dvou zubů. Následuje část nazvaná Diagnostika a následuje pasáž Terapie, obě dokumentované rtg snímky a fotografiemi. Autor poukazuje zejména na úskalí diagnostiky a terapie. V Závěru rekapituluje svá zjištění za nejčastější příčinu onemocnění považuje trauma. V experimentální části porovnává 4 nejobvyklejší techniky plnění kořenových kanálků na extrahovaných zubech s uměle

vytvořeným defektem imitujícím resorpční lakunu. Na řezech hodnotí přítomnost a velikost spáry a na rtg snímcích přítomnost defektu ve výplni. Jako nejvhodnější technika se ukázala technika nástřiku rozehráté gutaperči.

Připomínky a komentář

Po stránce obsahové je klinická část práce souborem zajímavých kazuistik, často ale chybí výsledky kontrol. Resorptivní procesy však představují nepříliš časté postižení, hodnocení není jednoduché. Jak sám autor uvádí, ztráta pacientů byla dána přechodem mnohých do privátních praxí. Avšak i přes uvedené těžkosti by práci velmi prospělo, kdyby některé případy byly dokumentovány lépe (např. str. 44, případ na obr.15, chybí snímek po plnění kořenového kanálku). Na experimentální části lze ocenit originalitu metodiky, v kapitole Materiál a metodika postrádám popis metody hodnocení těsnosti kořenové výplně (jak byla měřena spára, jaká jsou kritéria hodnocení penetrace barviva, zda pouze penetrace ano nebo ne, to je třeba v metodice uvést) a jaké statistické metody byly použity, jaký program. V kapitole Výsledky je občas i komentář, který přísluší spíše do kapitoly Diskuze (např. str. 60). Ačkoli je věnována pozornost diagnostice i terapii, chybí souhrnné doporučení pro praxi uvedené na závěr práce jako zvláštní kapitola. V práci najdeme drobné formální nesrovnalosti a jazykové nepřesnosti (na str. 32 je tabulka uvedena jako graf, str. 36 - na rentgenovém snímku nemůže být vidět cystogranulom, ale jen projasnění, str. 46-apikálně pod gingiválním okrajem místo apikálně od... atd., na str. 47 jednou název natruimhypochlorid, chlornan sodný jindy chemický vzorec látky, str. 48 - chybí uvedení výrobce u preparátu MTA a jiné).

Stanovisko oponenta:

Práce je i přes uvedené nedostatky velmi dobrým souhrnným zhodnocením problematiky resorptivních procesů v zubní dřeni opírající se o obsáhlou aktuální literaturu, vlastní klinické zkušenosti doplněné rentgenovými snímky a výsledky vlastního experimentu. Nastiňuje terapeutické možnosti v různých fázích resorpce. Cíl práce byl splněn.

Práci doporučuji k obhajobě a po úspěšném obhájení doporučuji udělení vědeckého titulu Ph.D.

Otázky oponenta:

U rozsáhlých neperforujících resorpcí doporučuje autor výplach koncentrovaným chlornanem sodným – jak rozezná, že jde skutečně o neperforující resorpci?

V Brně dne 31.3. 2009

Doc. MUDr. Lenka Roubalíková, Ph.D.